

ROZHOVOR S UČITELKOU VÍTĚZE

- Jméno:** Mgr. Monika Hrabánková
Základní škola: ZŠ Pardubice - Polabiny, npor. Eliáše
Aprobace: matematika, chemie
Zájmy: rodina, cestování, turistika, lyžování (běžky i sjezd)

Paní učitelko, vaše škola patří k nejúspěšnějším v soutěži. Opakovaně se umísťujete na nejvyšších pozicích v pardubickém regionu a pravidelně nám dodáváte celostátní finalisty. Dva z nich už dokázali v národním kole zvítězit. Čím si to vysvětlujete? Co stojí za tak vynikajícími výsledky?

Naše škola patří k těm větším v Pardubicích a v současné době ji navštěvuje téměř 800 žáků. Od 6. ročníku mohou žáci navštěvovat třídu s rozšířenou výukou matematiky a přírodovědných předmětů. Pokud jde o chemii, máme nově zrekonstruovanou a vybavenou učebnu chemie, kterou využíváme nejen při klasických hodinách, ale i na laboratorní práce, kde si mohou žáci prakticky vyzkoušet své teoretické znalosti. K tomu musíme přidat nadání a opravdový zájem ze strany žáků, bez toho by nebylo možné dosahovat vynikajících soutěžních úspěchů. A v neposlední řadě je to nadstandardní nasazení učitele.

Když letošní vítěz Matěj Kopecský přebíral cenu, věnoval vám upřímné poděkování za to, jak jste ho na soutěž připravila. Byly vaše přípravy na finále intenzivní? Je Matěj přirozeně nadaný a talentovaný, nebo si úspěch musel vydřít nevšední pílí a nasazením?

Matěj je skvělý kluk, přirozeně nadaný, hodně zvědavý, přemýšlivý. Zeptá se, když mu něco není zcela jasné, nebo aby si potvrdil, že to chápe správně. Je skutečně radost s ním pracovat. Od začátku měl opravdový zájem a silnou motivaci v této soutěži uspět. Ale bez přípravy by to nešlo, o svůj úspěch se musel zasloužit a udělat i něco navíc. Na soutěž jsme se připravovali i nad rámec vyučovacích hodin, snažili se doladit to, co v předchozích kolech tak úplně nevyšlo. Připravovali jsme se i na chemickou olympiádu, kde Matěj vyhrál okresní i krajské kolo. Myslím, že chemie ho baví a dovede si představit budoucnost spojenou s tímto oborem. Já mu jenom přeji, ať už si v životě vybere jakoukoli cestu, aby se mu na ní dařilo.

Dnešní mladí lidé prožijí značnou část dne ve virtuálním světě nebo na sociálních sítích. Jak se vám daří takové žáky pro chemii nadchnout? Prozradíte nám své „know-how“?

Obávám se, že není co prozrazovat. Prostě se jen snažím žákům co nejlépe přiblížit chemii, ukázat jim, že není tak těžká, jak si většina myslí. Pro někoho těžkou zůstane, ale někteří se v ní najdou a pochopí, že chemie je především krásná. Snažím se žákům dopřát, aby si něco sami vyzkoušeli a poznali chemii i z jiné stránky. Pravidelně využívám nabídky hodin pokusů SPŠCH a FChT Univerzity Pardubice, navštívila jsem s žáky i některé akce, které pořádá fakulta v rámci přiblížení vědy široké veřejnosti. Věřím, že podobné aktivity pomáhají zvyšovat zájem žáků o přírodovědné obory, obzvláště o chemii.

Chemie je vysoce záslužná věda, které vdčíme za řadu věcí každodenní potřeby. Jak podle vás vypadá obraz chemie v očích veřejnosti? Těší se přízni a zájmu, nebo je spíš tak trochu trpěnou vědou nevalné pověsti? Napadá vás způsob, jak by chemie mohla svou image zlepšit?

Myslím si, že většina lidí považuje chemii za důležitou součást každodenního života. Na druhou stranu může chemie i škodit, jsou tady

Vyhlašovatel, pořadatel
a generální partner

Pořadatel a partner

Podporovatel

Marketingový partner

určitá rizika spojená s používáním chemických látek. Obecně má chemie pověst obtížného a náročného oboru, což je ve spojení s výše uvedenými riziky důvodem, proč se lidé do chemických provozů a studia chemie moc nehrnou. K lepšímu obrazu našeho oboru v očích veřejnosti by určitě přispělo, kdyby se chemie používala jen tam, kde je to opravdu nutné. Měli bychom se chovat ekologicky, vymyslet a používat suroviny, které tolik nezatěžují přírodu, zmodernizovat chemické provozy, vyvíjet technologie nejlépe s nulovým dopadem na okolí a s minimálním rizikem při výrobě. Mnohý personalista se teď jistě pousměje: „Kdyby to bylo tak jednoduché...“ Přesto si myslím, že popularita oboru v poslední době stoupá, takže budme optimisté.

Prozradíte nám, kdy a jak se přihodilo, že chemie se stala vaší studijní i profesní volbou? Byla to cesta jasná a přímočará, nebo jste se k ní dostala spíš oklikou?

Chemie nebyla tak úplně mojí volbou. Původně jsem chtěla studovat matematiku a potřebovala jsem k ní druhý předmět. V té době byly dvojice předmětů pevně dány a musela jsem si vybrat z toho, co na fakultě nabízeli. A tak jsem si jako „nejmenší zlo“ vybrala chemii. Po absolvování pedagogické fakulty jsem se chemii moc nevěnovala, učila jsem hlavně matematiku a různé další předměty. Bylo mi řečeno, že na naší škole chemikáře nepotřebují. Pak se ale situace změnila a od té doby mi chemie zůstala. Čím déle jsem ji učila, tím více si mě získávala. A dnes už ani nevím, jestli jsem víc matikářka nebo chemikářka...

Učitelé hrají zcela zásadní a iniciační roli při vzbuzování zájmu žáků o jednotlivé obory. Jak hodnotíte postavení učitelů v současné společnosti? Připadáte si jako učitelka spokojená?

Postavení učitelů ve společnosti je nyní hojně diskutované téma. Když si odmyslíme rostoucí tlak ze strany společnosti, tak tuto práci vykonávám ráda. Zvláště pro nadšené a zapálené děti, s kterými je radost pracovat. Každému učiteli dělá radost, když vidí, že žáci jsou pohlceni jeho předmětem, sami přicházejí s konstruktivními nápady a přiznávají, že je práce baví. To je pro mě ta nejlepší odměna, která je teď znásobena tím, že naše práce byla ohodnocena ještě někým jiným a že se nám podařilo dosáhnout příček nejvyšších.

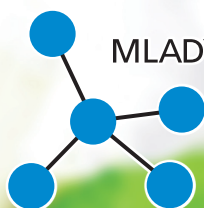
Vraťme se na závěr k naší soutěži. Jako učitelka nejlepšího mladého chemika České republiky jste získala čestné uznání Fakulty chemicko-technologické Univerzity Pardubice za vynikající přípravu celostátního finalisty, dárkový koš a řadu dalších cen od partnerů soutěže. Je podle vás důležité při podobných příležitostech odměňovat nejen úspěšné žáky, ale i jejich učitele?

V Mladém chemikovi je zvykem poděkovat nejen žákům, ale také vyučujícím, což je výborný nápad. Každého potěší, když mu někdo za jeho práci poděkuje, když si jeho práce cení. Získaných ocenění si velmi vážím a dodalo mi to potřebnou energii, chuť i sílu do další práce. Nejdůležitější je určitě nadání a opravdový zájem žáků, ale někdo za nimi stojí, připravuje je a tato činnost může vzbudit i celoživotní zaujetí. Někteří žáci pak pokračují ve studiu na vysokých školách, a nakonec se z nich mohou stát třeba i vědečtí pracovníci. A právě učitel byl na začátku, byl to ten, který objevil jejich nadání. Proto se domnívám, že učitelé si svoji odměnu zaslouží.

Děkujeme Monice Hrabánkové za rozhovor a přejeme jí mnoho dalších pracovních i osobních úspěchů!

Více informací na
www.mladychemikcr.cz

Partneři

České republiky

